

(12)

BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2009 00844**

(22) Data de depozit: **23.10.2009**

(45) Data publicării mențiunii acordării brevetului: **30.04.2014** BOPI nr. **4/2014**

(41) Data publicării cererii:
29.04.2011 BOPI nr. **4/2011**

(73) Titular:
• **UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE"**
DIN SUCEAVA, STR.UNIVERSITĂȚII NR.13,
SUCEAVA, SV, RO

(72) Inventatori:
• **GUTT GHEORGHE, STR.VICTORIEI**
NR.185 BIS, SAT SFÂNTU ILIE, SV, RO;

• **GUTT SONIA, STR.VICTORIEI NR.185**
BIS, SAT SFÂNTU ILIE, SV, RO;
• **GUTT ANDREI, STR.VICTORIEI NR.185**
BIS, SAT SFÂNTU ILIE, SV, RO

(56) Documente din stadiul tehnicii:
US 4852768; RO 125045 B1

(54) **SISTEM DE DOZARE**

RO 126233 B1

1 Inventția se referă la un sistem de dozare mobil, acționat manual, destinat atât dozării
speciilor analitice la analiza în flux, dar și dozării bicomponent la diferite aplicații analitice
3 clasice, la analiza apei sau la cea a altor specii chimice necolorate.

La metoda injecției în flux (FIA - Flow Injection Analysis), se injectează într-un flux
5 lichid anumite specii chimice ce provoacă fie reacții de colorare specifice cu o anumită
specie de determinat din lichidul în curgere, fie alte tipuri de reacții ale căror produși sunt
7 detectabili prin senzori. Metoda reacțiilor de culoare este mijlocul cel mai utilizat la injecția
în flux, mai ales la lichide care nu prezintă absorbție în domeniul vizibil, așa cum este de
9 exemplu apa, intensitatea colorării rezultate fiind în raport stoechiometric cu concentrația
speciei urmărite, ea determinându-se pe cale fotometrică prin măsurarea absorbantei și
11 convertirea valorii acesteia în valori de concentrație prin intermediul unei curbe de etalonare
memorată electronic. În domeniul analizei rapide și avansate a compoziției apei metoda
13 injecției în flux se impune tot mai mult la analiza anionilor și cationilor. În acest scop, se
extrage, cu o pompă peristaltică, în mod continuu, apă, din rezervor care este transportată
15 prin intermediul unor furtunuri siliconice subțiri transparente. Prin intermediul unor racorduri
speciale, se injectează manual sau automat specia chimică ce provoacă reacția de culoare
17 în furtunul siliconic de transport. La trecerea segmentului de lichid colorat prin dreptul unei
fotobariere, are loc fotometrarea acestuia, cu determinarea profilului concentrației speciei
19 chimice urmărite, profil din care, folosind valoarea statistică medie a absorbantei, calculată
dintr-un număr foarte mare de valori măsurate pe toată perioada trecerii coloanei de lichid
21 colorate prin dreptul fotobarierei, se calculează automat concentrația reală a speciei.

Majoritatea substanțelor chimice de colorare sunt de tip bicomponent, fiind necesară
23 amestecarea acestora scurt, înainte de injecție. Pentru analiza *in situ* a anumitor specii
chimice în apă, dar și alte specii chimice necolorate, se folosesc așa numitele „Chituri de
25 colorare”, la care cele două componente folosite pentru o singură determinare se găsesc
ambalate în fiole de plastic, de sticlă, sau în punguțe etanșe, fiind necesară decapsularea
27 și amestecarea rapidă a acestora, urmată de absorbția într-un dispozitiv de presare și injecția
în flux cu acesta. Pe lângă operațiile numeroase și productivitatea scăzută, folosirea chiturilor
29 de tipul celor descrise este neeconomică în cazul analizei cu injecție în flux din cauza
consumului mare de chituri și a prețului relativ mare al acestora, motiv pentru care soluțiile
31 pentru realizarea amestecului bicomponent sunt păstrate în recipiente de volum mai mare,
de unde sunt dozate individual și pe rând într-un recipient, de unde sunt reabsorbite ulterior
33 și injectate în flux, însă cu aceleași probleme privind numărul mare de operații și de produc-
tivate scăzută, enunțate deja.

Din brevetul **RO 125045 B1**, este cunoscut un sistem pentru determinarea compo-
35 ziției, concentrației și dozarea unei soluții, format dintr-o sursă de radiație policromatică, un
set de filtre optice interschimbabile, două filtre optice lungi, o celulă de curgere și spectro-
37 fotometrare, formată, la rândul ei, dintr-un corp cu un canal cilindric de curgere, două fibre
optice scurte, două racorduri, pentru fixarea unui ac de seringă, respectiv a unei seringi de
39 aspirație/refulare sau după caz, a unui dispenser electronic dozator. Sistemul de măsurare
are în compunere un spectometru miniatural și un sistem de calcul. Pentru spectrofotome-
41 trarea soluțiilor turburi este folosit un filtru capsulat de unică utilizare, iar atunci când se
lucrează cu soluții de analizat turburi, sunt folosite niște segmente adaptoare pentru fixarea
43 filtrului între seringă și celula de curgere și fotometrare. Pentru determinarea concentrației
unei anumite specii chimice din amestecul analizat este folosit un kit chimic de unică
45 folosință, pentru provocarea unei reacții specifice de culoare.

Este cunoscută, de asemenea, din brevetul **US 4852768 B1**, o seringă de dozare
47 alcătuită dintr-un corp cilindric care are la capătul său conic un orificiu de dispersare, iar la
celălalt capăt un cilindru gradat lărgit și două mânere în poziție opusă, aflate la capătul său
49 liber. Direct sub fiecare dintre mânere, în peretele cilindrului gradat lărgit este prevăzută câte

RO 126233 B1

o nișă, iar în corpul cilindric al seringii dozatoare este prevăzut un piston. Pistonul este în contact cu o sondă dozatoare care are un filet exterior. În jurul sondei sunt prevăzute două părți înfiletate, fiecare parte înfiletată având o porțiune de asamblare în cele două nișe ale cilindrului gradat lărgit. Pistonul este conectat la sonda dozatoare prin intermediul unui arc opritor, iar porțiunile înfiletate au în exterior un șanț în care este inserat un inel în forma literei O care ține îmbinate cele două părți înfiletate. Unitatea de dozare cu piston poate fi prefabricată și introdusă ca o unitate completă, incluzând părțile înfiletate în cilindrul gradat lărgit în care este fixată.

Problema tehnică pe care o rezolvă invenția constă în realizarea unui dozator volumetric manual, portabil pentru obținerea rapidă și economică a amestecării și reacționării amestecurilor bicomponent formate din soluții de compoziție și concentrație cunoscute, fără utilizarea kiturilor chimice.

Sistemul de dozare, conform invenției, elimină dezavantajele de mai sus, prin aceea că, în vederea dozării, amestecării și reacționării a două specii chimice în condiții de productivitate ridicată, este folosită o structură formată dintr-un corp în care se găsește un distribuitor manual pentru trei căi, o seringă de dozare și o altă seringă de dozare - amestecare - reacție, formată, la rândul ei, dintr-un cilindru de sticlă gradat interschimbabil, o piuliță de presare, o garnitură de etanșare, un piston, o tijă, un mâner de presare, două piulițe cave în care se găsește un arc de compresie, pe corpul dozatorului fiind montate, de asemenea, un ac lung de seringă, o piuliță de racordare, un furtun siliconic și un șurub de curățire.

Prin aplicarea invenției, se obțin următoarele avantaje:

- crește eficiența operațiilor de dozare, amestecare și reacție pentru producerea reacțiilor de culoare la determinarea concentrației speciilor lichide necolorate pe cale fotometrică;

- la analiza cu injecție în flux, prețul de cost scade mult în comparație cu folosirea chiturilor chimice de unică utilizare;

- este posibilă efectuarea analizei cu injecție multiplă în flux.

Se dă în continuare un exemplu de realizare a invenției, în legătură cu figura care reprezintă o secțiune prin dozatorul volumetric destinat determinării pe cale fotometrică a concentrației speciilor chimice ce dau reacții de culoare în apă sau în alte substanțe lichide necolorate, folosind, în acest scop, fie injecția în flux, fie determinarea individuală *in situ*.

În scopul realizării dozatorului volumetric, este folosit un ansamblu de două seringi de dozare, montate pe un corp comun în care se găsește un distribuitor manual pentru trei căi și un ac lung de seringă. Dozarea, urmată de amestecarea componentelor și injecția acestora în flux sau în cuva de fotometrare, reprezintă o succesiune de operații manuale, efectuate rapid.

Sistemul de dozare, conform invenției, este format dintr-un corp **1** în care se găsește un distribuitor **2**, manual, pentru trei căi **2a**, **2b** și **2c**, o seringă **3** de dozare, pentru un component lichid **4**, și o altă seringă **5** de dozare - amestecare - reacție, pentru celălalt component sau componente lichide **6**, formată, la rândul ei, dintr-un cilindru **7** de sticlă gradat, interschimbabil, o piuliță **8** de presare, o garnitură **9** de etanșare, un piston **10**, o tijă **11**, un mâner **12** de presare, două piulițe **13** și **14** cave în care se găsește un arc **15** de compresie, pe corpul **1** al dozatorului se mai găsesc montate un ac **16** lung de seringă, o piuliță **17** de racordare, un furtun **18** siliconic și un șurub **19** de curățire.

Sistemul de dozare, conform invenției, poate fi folosit în următoarele situații și are modul de lucru următor:

a. la analiza cu injecție multiplă, în flux, pe calea traseului de curgere al substanței de analizat, sunt cuplate concomitent mai multe sisteme de injecție, ceea ce permite operativitate și productivitate mari;

- se introduce acul **16** de seringă în recipientul rezervor ce conține unul dintre componentele amestecului de dozat, după care distribuitorul **2** pentru trei căi se comută manual în poziția **2a** și se apasă mânerul **12** până la limită, după care se eliberează lent apăsarea, cu urmărirea volumului aspirat, ceea ce face ca arcul **15** de compresie să ducă, prin destinderea

RO 126233 B1

1 lui, la aspirarea componentului 6 lichid în cavitatea cilindrului 7 gradat al seringii 5 de dozare
- amestecare - reacție. Valoarea volumului absorbit se urmărește pe scara gradată a seringii,
3 iar la atingerea valorii prescrise, se scoate acul de seringă din recipientul rezervor, se
eliberează în totalitate apăsarea pe mânerul 12, se rotește întregul sistem de dozare cu 180°,
5 astfel încât acul 16 de seringă să indice poziția în sus, după care se rotește distribuitorul
manual 2 pentru trei căi, în poziția 2b și se înșurubează seringa 3, preumplută cu al doilea
7 component de dozare lichid 4, pe corpul 1 al dozatorului;

- se rotește din nou cu 180° sistemul de dozare, după care se presează din cilindrul
9 seringii 3 volumul de component de dozat prescris în cavitatea cilindrului 7 de sticlă gradat
al seringii 5 de dozare - amestecare - reacție;

11 - se comută manual dozatorul 2 pentru trei căi în poziția 2c și se presează manual
amestecul celor două componente de dozare din cilindrul seringii 5 de dozare - amestecare
13 - reacție în furtunul 18 siliconic, de unde ajunge în fluxul de curgere al substanței lichide
necolorate de analizat, unde provoacă, în perioada cât durează injecția, reacția de colorare
15 specifică a acesteia, coloana colorată fiind fotometrată ulterior la traversarea unei foto-
bariere, legată, la rândul ei, la o parte electronică de achiziție - prelucrare și afișare date.

17 b. la analiza cu injecție simplă, în flux, pe calea traseului de curgere a substanței de
analizat, este cuplat individual, la anumite intervale de timp, un sistem de injecție folosit de
19 fiecare dată, fie pentru determinarea aceleiași specii chimice, fie pentru determinarea altei
specii chimice;

21 - se introduce acul 16 de seringă în recipientul rezervor ce conține unul dintre compo-
nentele amestecului de dozat, după care distribuitorul 2 pentru trei căi se comută manual în
23 poziția 2a și se apasă mânerul 12 până la limită, după care se eliberează lent apăsarea, cu
urmărirea volumului aspirat, ceea ce face ca arcul 15 de compresie să ducă prin destinderea
25 lui la aspirarea componentului de reacție corespunzător în cavitatea cilindrului 7 al seringii
5 de dozare - amestecare - reacție. Valoarea volumului absorbit se urmărește pe scara
27 gradată a seringii, iar la atingerea valorii prescrise, se scoate acul de seringă din recipientul
rezervor, se eliberează în totalitate apăsarea pe mânerul 12, se rotește întregul sistem de
29 dozare cu 180°, astfel încât acul de seringă să indice în sus, după care se rotește distri-
butorul manual 2 pentru trei căi în poziția 2b și se înșurubează seringa 3, preumplută cu al
31 doilea component 4 lichid de dozare, pe corpul 1 al dozatorului;

- se rotește din nou cu 180° sistemul de dozare până ajunge cu acul în jos, după care
33 se presează din cilindrul seringii 3 volumul de component de dozat prescris în cavitatea
cilindrului 7 de sticlă gradat al seringii 5 de dozare - amestecare - reacție;

35 - se introduce acul 16 de seringă în dopul de cauciuc siliconic al racordului de dozare,
după care se comută manual dozatorul 2 pentru trei căi în poziția 2a și se presează manual
37 amestecul celor două componente de dozare din cilindrul seringii 5 de dozare - amestecare
- reacție în acul 16 de seringă, de unde ajunge în fluxul de curgere al coloanei substanței de
39 analizat, unde provoacă, în perioada cât durează injecția, reacția de colorare specifică a
acesteia, coloana colorată fiind fotometrată ulterior la traversarea unei fotobarriere legată la
41 rândul ei la o parte electronică de achiziție - prelucrare și afișare date.

c. la analiza cu injecție într-o cuvă fotometrică, amestecul celor două componente
43 pentru reacția de culoare este injectat în final într-o cuvă de fotometrare clasică, în vederea
măsurării absorbantei speciilor colorate și a determinării din valoarea acesteia a concentrației
45 speciei urmărite. La acest tip de analiză, se procedează ca la punctul b, cu deosebirea că,
la sfârșitul succesiunii de operații, se presează manual un anumit volum din amestecul celor
47 două componente de dozare din cilindrul seringii 5 de dozare - reacție într-o cuvă fotometrică
din sticlă optică sau sticlă de cuarț.

RO 126233 B1

Revendicare

1

Sistem de dozare, **caracterizat prin aceea că**, în vederea dozării, amestecării și reacționării a două specii chimice în condiții de productivitate ridicată, este folosită o structură formată dintr-un corp (1) în care se găsește un distribuitor (2) manual pentru trei căi (2a, 2b și 2c), o seringă (3) de dozare și o altă seringă (5) de dozare - amestecare - reacție, formată, la rândul ei, dintr-un cilindru (7) de sticlă gradat, interschimbabil, o piuliță (8) de presare, o garnitură (9) de etanșare, un piston (10), o tijă (11), un mâner (12) de presare, două piulițe (13 și 14) cave în care se găsește un arc (15) de compresie, pe corpul (1) fiind montate de asemenea un ac (16) lung de seringă, o piuliță (17) de racordare, un furtun (18) siliconic și un șurub (19) de curățire.

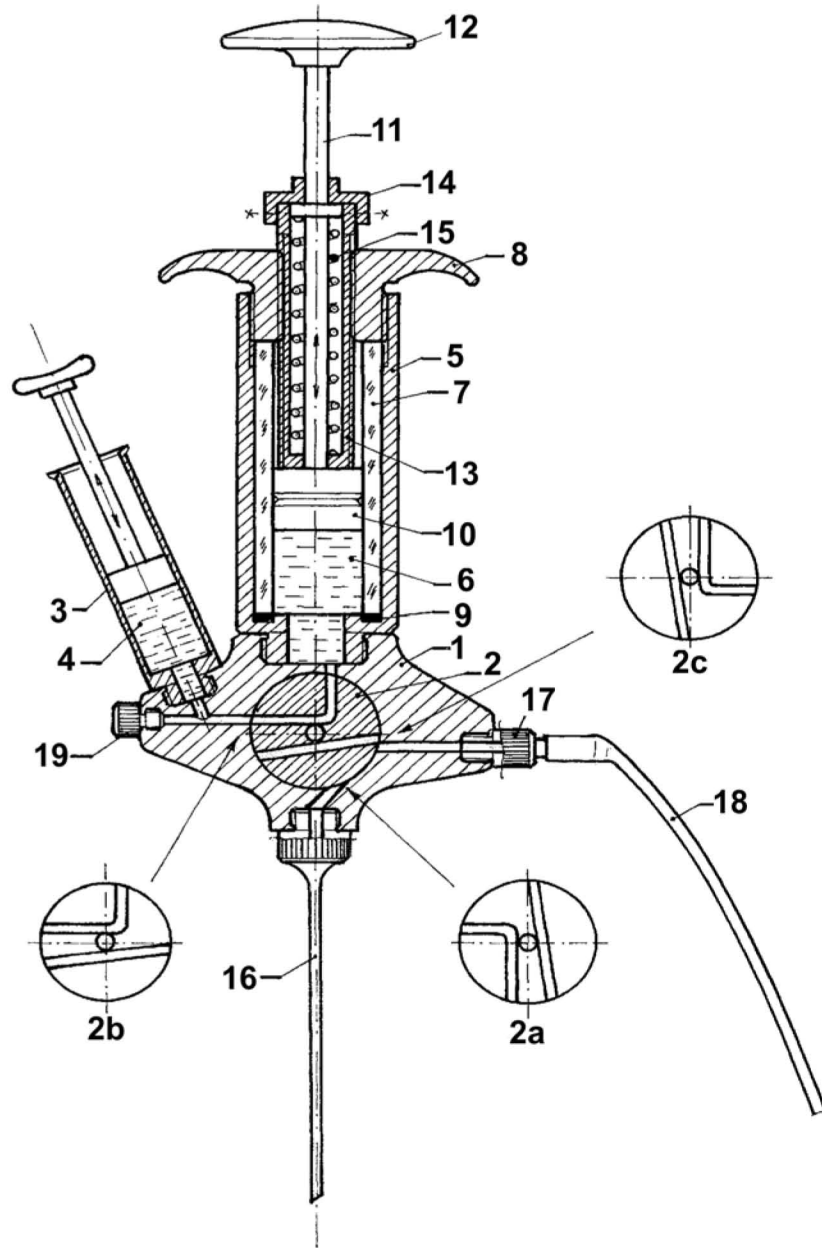
11

(51) Int.Cl.

G01F 15/02 (2006.01),

G01N 21/27 (2006.01),

G01N 11/04 (2006.01)

Editare și tehnoredactare computerizată - OSIM
Tipărit la: Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
sub comanda nr. 229/2014